

Tartalom

I. rész A KÖZLEKEDÉS ÁGAZATI RENDSZEREI ÉS A GLOBALIZÁCIÓ

- MICHELBERGER Pál: A magyarországi közlekedés helyzete az európai uniós csatlakozás idején 11
Adottságok 12 • Néhány fejlesztési feladat 25 • Következtetések 28
- DEBRECZENI Gábor: A lokális közlekedési rendszerek és a globalizáció 31
Bevezetés 31 • A közúti forgalomtechnika és -szervezés kapcsolódása a globalizációhoz a különböző települések forgalmi folyamataiban 32 • Összefoglalás 51
- HAVAS Péter: Globalizációs hatások és vasúti közlekedés 53
A globalizáció hatása a vasúti közlekedésre 53 • Interoperabilitás a vasutak között a 20. század második felében 54 • A vasút jelenlegi helyzetének értékelése a globalizációs törekvések kapcsán 57 • Az infrastruktúra új rendszerű működésének megalapozása 59 • Fejlesztési célkitűzések a vasúti közlekedésben 61 • Infrastrukturális fejlesztési területek 62 • Összefoglaló 68
- HOLLÓ Péter: A globalizáció hatása a közúti közlekedés biztonságára 69
A közúti közlekedésbiztonsági helyzet alakulása az elmúlt évtizedben 69 • A közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos hazai jogszabályok mint a globalizáció kedvező hatásai 76 • Az EU közlekedéspolitikája és a globalizáció 85
- JÁSZBERÉNYI Melinda: A globalizáció és a légi közlekedés kapcsolatrendszere 87
A légi közlekedési piac működése 87 • Szabályozás és liberalizáció 89 • Stratégiai szövetségek 92 • Az iparág jelene és jövője 101

II. rész
A KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS ÉS A GLOBALIZÁCIÓ
ÖSSZEFÜGGÉSEI

- MICHELBERGER Pál: Globalizáció és közlekedés 111
Bevezetés 111 • A technikai oldal néhány tartós hatása a globalizációra 112 • Az egyes közlekedési ágazatok néhány jellegzetessége 113 • A globalizáció hatása a közlekedési eszközt gyártó iparra 117 • Összefoglalás helyett 120
- SZENTES Tamás: Felgyorsult globalizáció: új veszélyek és új lehetőségek 121
A nemzetgazdaságok fejlődésének néhány általános történelmi tanulsága 122 • Új fejlemények, „világgazdasági korszakváltások” a huszadik század második felében 125 • A globalizáció értelmezése és gazdasági megnyilvánulása 129 • Strukturális változások, új lehetőségek és veszélyek a felgyorsultan globalizálódó gazdaságban 132 • A közlekedés-szállítás és gépjárműipar helyzete és szerepe a globalizáció folyamatában 141 • A globalizációs folyamat és mozgóerőinek egyéb általános hatásai 143 • A nemzeti fejlődés, „versenyképesség” és világgazdasági alkalmazkodás követelményei a globalizáció felgyorsulása korában 149 • A globalizálódó világtársadalom előtt álló sorsdöntő kérdések 153
- MÉSZÁROS Péter: Fenntartható közlekedésfejlesztés a globalizálódó világban 163
A globalizáció kulcsszereplői 163 • A globalizáció környezeti hatásai 166 • Globalizáció és közlekedés 169 • Közlekedés és globális fenntarthatóság 180 • A fenntartható közlekedési rendszert célzó eszközök 183
- MÁNDOKI Péter: Közlekedési rendszerek értékelésének egységesítési kérdései 191
A globalizáció és a közlekedési jellemzők értékelési módszerei 191 • A piaci kereslet és a keresleti rugalmasság (elaszticitás) értelmezésének kérdései 192 • A közlekedési kínálat minőségkritériumai 200 • A közforgalmú közlekedés értékelése 202 • A benchmarking alkalmazása a közlekedési szolgáltatások értékelésében 210
- KÖVESNÉ GILICZE Éva: A globalizáció hatása a közlekedési rendszer fejlesztésére 215

- TÁNCZOS Lászlóné: Magyar felkészülés a közlekedés globalizációjára – Technológiai Előrettekintési Program 227
A globális piaci tendenciák áttekintése 227 • A hazai társadalmi-gazdasági átalakulás és fejlődés értékelése, különös tekintettel a közlekedésre 232 • A globalizációs kihívásokra választ adó új közlekedéspolitika előkészítése a Technológiai Előrettekintési Program kutatási eredményeinek felhasználásával 233 • Összefoglalás 240 • A Helsinki folyosók és a TINA hálózat ismertetése 244

III. rész

A JÁRMŰIPAR, A LOGISZTIKA, A KÖZLEKEDÉSI INFORMATIKA ÉS A GLOBALIZÁCIÓ

- STUKOVSKY Zsolt: A globalizáció hatása a járműipari fejlesztésre és az alkalmazott minőségügyi rendszerekre 249
A járműipar új környezeti feltételei 249 • A globalizációt elősegítő jogi lépések az Európai Unióban 250 • A minőségügyi rendszerek fejlődése 252 • A járműiparban alkalmazott minőségügyi rendszerek 255 • Teljes körű minőségirányítási rendszer (TQM) és a megvalósításhoz vezető út 259 • A járműipari fejlesztés új vonásai 262 • A globális járműipari cégeknél alkalmazott minőségügyi rendszer 266
- TAKÁCS János: A globalizáció hatása a közlekedésre, a járművek fejlesztésére és a prototípusok előállítási technológiáira 269
A korszerű járműgyártás mint a közlekedés egyik meghatározója 269 • A gyors prototípusgyártás szerepe a járműgyártásban 272 • A gyors prototípusgyártás főbb módszerei 279 • A járműipari gyors prototípusgyártás öntési módszerei kis sorozatok előállítására 288 • Különleges eljárások a gyors alkatrész-előállításban 291
- TARNAI Júlia: Globalizáció és logisztika 295
A globalizáció és a logisztika kölcsönhatásai 295 • Logisztikai elvárások, a logisztika fejlődése 297 • A logisztika fejlődése, feladatkörének bővülése 298 • Új logisztikai menedzsment-koncepciók 300 • Új típusú logisztikai szolgáltatások, illetve szolgáltatók 301 • Ellátási láncok 304 • Célkitűzések 305 • Az ellátási lánc folyamatai, szerkezete 306 • Szervezés és koordináció 307 • Logisztikai hálózatok 307 • Virtuális vállalati szövetségek 309 • Stratégiai hálózatok 309 • Elektronikus kereskedelmi szövetségek (e-communities) 310 • Ellátásilánc-hálózatok (Supply Chain Networks)

311 • Az autóiipari logisztika új irányai 312 • Ellátási logisztika
312 • Beszállítói ipari parkok 313 • Külső logisztikai szolgáltatá-
sok 314 • Elektronikus üzletvitel (e-business) 314

TÓTH János: Globalizáció és az áruszállítási rendszerek informatikai kérdései	317
Az áruszállítási rendszereket befolyásoló globális trendek 317 • Az elektronikus kereskedelem 319 • Az áruszállítás és az elektro- nikus kereskedelem kapcsolata 323 • Az EDI alkalmazásával járó előnyök, hátrányok és változások 327 • Hátrányok 331 • Egyéb változások 332 • Szabványosítás az EDI rendszerekben 333 • Az ENSH-EDIFACT-szintaktika 336 • Áttekintés az EDI alkalmazá- sok feltételeiről 340 • Jövőkép 341	
Summary	345
A kötet szerzői	351